

Vaše značka:

Ze dne: 22.1.2026

Spisová značka: VUP/0005148/2026/RBr

Číslo jednací: MEUPDY/0020646/VUP/2026/RBr

Jednoznačný ID: 1001.VD_661249

Skartační režim: A/10

Vyřizuje: Ing. Renata Brejlová

Telefon: 325 600 232

E-mail: brejlova@mesto-podebrady.cz

Datum: 31.3.2026

Město Poděbrady

Jiřího náměstí č.p. 20/1

Poděbrady I

290 01 Poděbrady 1

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Poděbrady, Odbor výstavby a územního plánování, památková péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu ust. § 10 a 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2024 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) a ust. § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 20/1987 Sb.“), na základě žádosti o vydání rozhodnutí výkonného orgánu státní památkové péče podle ust. § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., kterou podal dne 22. 1. 2026 žadatel:

Město Poděbrady, IČO: 00239640, zastoupené starostou: Mgr. Romanem Schulzem, se sídlem: Jiřího náměstí č. p. 20/1, 290 31 Poděbrady I, (dále jen „žadatel“),

ve věci změna stávajícího živичného degradovaného povrchu před vstupem do budovy gymnázia za nový povrch tvořený žulovými kostkami 4/6 šedé barvy včetně osazení kamenných obrubníků kolem stromů v rozsahu cca 165 m² v ul. Studentská č. p. 166, 290 01 Poděbrady, na dotčených pozemcích parc. č. 1640/1 v kat. úz. Poděbrady II, který se nachází na území Městské památkové zóny Poděbrady, evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 2125,

vydává jako výkonný orgán státní památkové péče podle ust. § 149 odst. 1 a § 136 správního řádu a dle ust. § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., po písemném vyjádření NPÚ ÚOP SČ Praha (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova č. p. 373/5, 130 11 Praha 3 - Žižkov) (dále jen „odborná organizace“ nebo „NPÚ ÚOP SČ Praha“) ze dne 06. 03. 2026 s č. j.: NPU-321/14152/2026, obdržel dne 9. 03. 2026, vydává toto

rozhodnutí:

změna stávajícího živичného degradovaného povrchu před vstupem do budovy gymnázia za nový povrch tvořený žulovými kostkami 4/6 šedé barvy včetně osazení kamenných obrubníků kolem stromů v rozsahu cca 165 m² v ul. Studentská č. p. 166, 290 01 Poděbrady, parc. č. 1640/1 v kat. úz. Poděbrady II, který se nachází na území Městské památkové zóny Poděbrady, evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 2125, na základě předložené žádosti a doplněných podkladů, ze dne 17.02.2026

je podle ust. § 14 odst. 2, 3 a 8 zákona č. 20/1987 Sb. přípustná

při splnění následujících podmínek stanovených v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

1) S ohledem na kořenový systém buků bude ručně sejmuta živichá vrstva a kamenná dlažba bude z prostoru kořenů ručně vyjmuta. Výkopy musí být prováděny šetrnou technologií, například supersonickým vzduchovým rýčem, tlakovou vodou nebo ručním výkopem a selektivním přístupem k obnaženým kořenům. Všechny obnažené kořeny budou chráněny před poškozením. Bude dodržena volně dostupná oborová norma Arboristický standard - SPPK 01 002:2017 Ochrana dřevin při Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze | Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3 T +420 274 008 111| E epodatelna@npu.cz | DS 2cy8h6t | IČO 75032333 | DIČ CZ75032333 2/3 stavební činnosti. V řešeném prostoru se nebude pohybovat těžká technika.

Výkonný orgán státní památkové péče doporučuje:

- 1.) Na vstupním jednání před zahájením prací projednat za účasti zástupců památkové péče MěÚ Poděbrady a NPÚ ÚOP SČ Praha podmínky 2-4 vyjádření NPÚ ÚOP SČ Praha
 - ad2) Do vrstev stávajícího povrchu chodníku budou provedeny ručně kopané sondy a za účasti pracovníků památkové péče bude upřesněna přijatelná míra zásahu. Záměr bude na základě zjištění přiměřeně upraven.
 - ad3) Rozsah a technologie prací budou upřesněny s ohledem na rozsah kořenového systému. Bude upřesněn způsob osazení obrubníků do nové pozice. Situace bude zasazena do souvislostí, plně okótována, vyznačen současný i budoucí rozměr rabátek. Půdorysy a řezy zobrazí stav i návrh.
 - ad4) Projekt bude předložen k novému posouzení.
- 2.) Napojení dlažby u budovy gymnázia nebude oddělena nopovou fólií, spára mezi dlažbou a kamenným soklem budovy gymnázia bude vysypána jemným šterkem. Použití nopové fólie na oddělení dlažby od navazujících budov není z památkového ani funkčního hlediska vhodným řešením. Může být naopak důvodem zvýšení vlhkosti ve zdivu budovy.

Výkonný orgán státní památkové péče upozorňuje na následující skutečnosti:

- 1.) Nejlépe 14 dní před zahájením prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti zástupce dodavatelské firmy a zástupců památkové péče MěÚ Poděbrady a NPÚ ÚOP SČ Praha.
- 2.) V průběhu prací bude prováděn průběžný památkový dohled odbornou organizací.
- 3.) Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti vlastníka, zástupce dodavatelské firmy, a zástupců MěÚ Poděbrady a NPÚ ÚOP SČ Praha.

Odůvodnění:

Předmětný pozemek se nachází na území městské památkové zóny Poděbrady, chráněné státem ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., prohlášené Ministerstvem kultury ČR vyhláškou č. 476/1992 Sb. ze dne 10. 9. 1992, o prohlášení historických jader vybraných měst za památkové zóny, ve znění pozdějších předpisů a evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 2125. Proto vlastník (správce, uživatel) ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb. ust. § 14 odst. 2 je povinen k zamýšlené stavbě, změně stavby, terénní úpravě, umístění nebo odstranění reklamního zařízení, umístění nebo odstranění reklamního nebo informačního poutače, pokud nejde o reklamní zařízení podle stavebního zákona, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovací práci na nemovitosti, si předem vyžádat rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

O rozhodnutí požádal vlastník nemovitosti, vlastnictví bylo ověřeno v evidenci katastru nemovitostí. Dne 28.1.2026 bylo vydána výzva k doplnění podkladů a řízení bylo přerušeno. V souladu s ust. § 44 odst. 1 správního řádu bylo dnem podání doplňujících podkladů žádosti zahájeno řízení výkonného orgánu státní památkové péče ve shora identifikované věci. Výkonný orgán státní památkové péče vydal dne 17.2.2026 vyrozumění o pokračování správního řízení s č. j.: MEUPDY/0010947/UUP/2026/JKr a zaslal ho všem známým účastníkům řízení.

Záměrem žadatele je změna stávajícího živichého degradovaného povrchu před vstupem do budovy gymnázia za nový povrch tvořený žulovými kostkami 4/6 šedé barvy včetně osazení kamenných obrubníků kolem stromů v rozsahu cca 165 m² v ul. Studentská č. p. 166, 290 01 Poděbrady, parc. č. 1640/1 v kat. úz. Poděbrady II, který se nachází na území Městské památkové zóny Poděbrady, evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 2125.

Výkonný orgán státní památkové péče při posuzování podkladů řízení postupuje v souladu s ust. § 14 odst. 3 tak, že v závazném stanovisku se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska státní památkové péče přípustné, a případně stanoví podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést, přičemž rozhodování musí vycházet ze současného stavu poznání nejen kulturně historických hodnot daného území.

Dále výkoný orgán státní památkové péče uvádí, že se jedná o záměr, který nepodléhá povolení stavebního úřadu dle stavebního zákona, tudíž je žádost posuzována dle předložené projektové dokumentace shora identifikované v souladu s ust. § 14 odst. 8: „*Orgán státní památkové péče vydává závazné stanovisko podle odstavce 1 nebo 2 v případech, navazuje-li na jeho postup rozhodnutí stavebního úřadu podle stavebního zákona; v ostatních případech vydává orgán státní památkové péče rozhodnutí.*“

Popis zamýšlených prací: Stavební úpravy řeší úpravu povrchu rozptylové plochy o rozloze cca 17 x 10 m před vstupem do budovy gymnázia. Narušený živičný povrch bude nahrazen žulovou mosaikou šedé barvy o rozměrech 6 x 6 x 4 cm. Po odstranění živice má být odstraněna cca 20 cm vrstva štěrku a po ní i původní čedičové kostky. Dle technické zprávy mají být práce v blízkosti kořenů prováděny ručně s maximální obezřetností, kořeny mají být obandážovány. Dle výkazu výměr mají být práce (odstranění podkladních vrstev apod.) prováděny strojově, jen v nejbližším okolí stromů ručně. Rabátka mají být rozšířena o 0,5 m v každém směru.

Charakteristika objektu a dotčené konstrukce: Budova Gymnázia Jiřího z Poděbrad č. p. 166/9 dokončená roku 1905 se nachází v centrální části MPZ Poděbrady, severozápadně od hlavního Jiřího náměstí, na nároží ulic Studentská a Pionýrů. Jedná se o členitou stavbu, jejíž základ tvoří hmoty dvou uličních křídel na půdorysu „L“. Tato křídla jsou třípodlažní se sedlovými střechami. Hlavní průčelí, obrácené do ulice Studentská, je symetrické, rámované nárožními rizality, zdůrazněnými zdobnou stupňovitou atikou a zastřešené mansardovými střechami. Budova gymnázia je odstoupena cca 10 m od uličních čar ulic Studentská a Pionýrů. Travnaté plochy vyplňující prostor mezi budovou a chodníkem jsou symbolicky ohrazené cca 30 cm vysokým zábradlím. Chodník před celou budovou je lemovaný plochými žulovými obrubníky se zámky. Novodobě byl spolu s rozptylovou plochou před vstupem pokryt asfaltem. Pozemek gymnázia zdobí vzrostlé stromy, největší a nejhodnotnější jsou červenolisté buky před hlavním vchodem. Buky mají malá a jen mírně vyvýšená rabátka rozměrů cca 3,4 x 3,4 m. Rabátka i travnaté plochy jsou lemovány štípanými žulovými obrubníky. Plocha o rozloze cca 17 x 10 m je kryta asfaltem, narušeným mnoha „záplatovanými“ překopy a zvlněným kořeny stromů. Pod vrstvou asfaltu předpokládá žadatel čedičové kostky.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot: Gymnázium Jiřího z Poděbrad č. p. 166/9 není jmenovitě zapsanou kulturní památkou ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., nachází se však na území městské památkové zóny Poděbrady, která byla prohlášena dne 10. září 1992 vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č. 476. o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny. Tato vyhláška má zabezpečit ochranu a péči o památkovou hodnotu zóny, tvořenou mimo jiné historickými vazbami nemovitostí a prostorů a vnějším i vnitřním obrazem sídla. Smyslem městské památkové zóny je tedy ochrana celku i jednotlivých staveb a prostorů po stránce architektonické v jejich autentické podobě a vzhledu. Budova dnešního Gymnázia Jiřího z Poděbrad v ulici Studentská byla postavena v letech 1903-1905 podle návrhu arch. Edmunda Chaury původně jako škola chlapecká. Budova gymnázia jako významná veřejná stavba s kvalitním architektonickým zpracováním představuje jednu z dominant města. Svou exponovanou polohou tvoří nástup do ulice Studentské, jejíž výstavba započala z kraje 20. století právě v souvislosti se založením školy. Pozdější stavební rozmach daný rozvojem poděbradského lázeňství ve 20. - 30. letech 20. století (tzv. zlatá éra Poděbrad) dal této lokalitě malebný ráz stylové vilové čtvrti. Ačkoli byla lokalita jako celek později fatálně zasažena plošnou demolicí části zástavby a výstavbou nového školního areálu a panelových bytových domů, v rozsahu zachované historické zástavby si zachovala jedinečný charakter a vysokou památkovou hodnotu, přičemž budova gymnázia patří zcela jednoznačně mezi nejkvalitnější a nejcennější objekty. Budova bývalé chlapecké školy prodělala větší množství stavebních úprav, ty nejvýznamnější již ve 30. letech 20. století. Tehdy získala nejen severní křídlo, ale došlo i ke zjednodušení členění oken, která pozbyla příček. Hodnotou je velmi dobře udržovaná fasáda, kvalitně repasované novobaroční vstupní dveře, početný soubor oken odpovídajících době významné stavební úpravy školy a jedno dochované okno ze severního nárožního rizalitu. Hodnotou je i citlivé zapojení pozdějších přístaveb, které respektují neoslohovou architekturu doby vzniku i architekturu 30. let a kultivovaně je propojují.

Chodník lemovaný plochými žulovými obrubníky se zámky pocházel z doby výstavby chlapecké školy, původně byl dlážděn kamennou dlažbou, žadatel zmiňuje čedičové kostky. Mosaika byla dosud obnovena pouze na východní straně ulice podél obytné zástavby. Hodnotou jsou zdravé a mimořádně ztepilé červenolisté buky lemující hlavní vchod, více než 100 let staré žulové obrubníky a očekávaná starší dlažba.

Výkonný orgán státní památkové péče si vyžádal ve smyslu ust. § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Žádost o vypracování písemného vyjádření byla odeslána s č. j.: MEUPDY/0010948/UUP/2026/JKr dne 17. 2. 2026. Odborná organizace ve svém písemném vyjádření nevznesla proti realizaci záměru námitky, stanovila však upřesňující podmínky a doporučení k výše uvedenému záměru, při jejichž splnění budou navržené práce provedeny v souladu s kulturně historickými hodnotami daného území.

Písemné vyjádření odborné organizace je podkladem, který si musí orgán státní památkové péče povinně vyžádat, ale má povahu důkazu, protože ani zákon č. 20/1987 Sb. ani správní řád nestanovuje, že písemné vyjádření odborné organizace je pro výkoný orgán státní památkové péče závazné. Výkoný orgán státní památkové péče hodnotí toto písemné vyjádření v souladu s ust. § 50 odst. 4 správního řádu, tedy podle své úvahy, přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Správní orgán má volnou úvahu při hodnocení důkazů, ale musí být pečlivý a objektivní. Nesmí opomenout žádnou relevantní informaci, ať už ji předložil účastník řízení nebo vyplynula z jiných podkladů. Tato zásada je klíčová pro zásadu materiální pravdy – tedy snahu zjistit skutečný stav věci bez důvodných pochybností.

Předložený záměr výkoný orgán státní památkové péče považuje z hlediska památkové péče za akceptovatelný, při dodržení výše uvedených podmínek k realizaci, které byly stanoveny z těchto důvodů:

Ad 1) Předmětné červenolisté buky jsou svým vzrůstem mimořádně významné stromy, které historicky umocňují vstup do budovy gymnázia. Zároveň jsou lokální krajinnou dominantou a jsou nedílnou součástí historické zeleně města. Zásadní část kořenového systému se nachází přímo pod vyměňovaným povrchem. Buky jsou mimořádně citlivé na jakýkoliv zásah do kořenového systému a změny půdních podmínek. Jejich kořeny jsou velmi citlivé na ztuhnutí půdy, mechanické poškození při výkopových pracích a změny v hloubce podzemní vody. Buk vytváří srdcovitý kořenový systém, ale hlavní masa jemných kořenů, které vyživují strom, roste relativně mělce pod povrchem půdy. To znamená, že výkopy, jízda těžké techniky nebo navážení půdy (zvýšení terénu) je drasticky poškozují. S výše uvedeným specifikem je proto nutné počítat. Navrhované opatření je vhodně realizovat mimo vegetační období, kdy stromy nepotřebují tolik vody pro transpiraci. V tomto období bude zásah pro stromy přijatelnější. Zároveň je nutné dodržovat všechny zásady uvedeného standardu, který mj. stanovuje chráněný kořenový prostor a uvádí, že jakákoliv činnost v chráněném kořenovém prostoru včetně ukládání materiálů, umístování zařízení, průjezdu mechanismů, výkopové činnosti, navážek a podobně je zakázána. Standard též definuje ochranná opatření.

Výkoný orgán státní památkové péče si vyžádal ve smyslu ust. § 14 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb., písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Žádost o vypracování písemného vyjádření byla odeslána s č. j.: MEUPDY/0010948/UUP/2026/JKr dne 17. 2. 2026. Odborná organizace ve svém písemném vyjádření nevznesla proti realizaci záměru námitky, stanovila však upřesňující podmínky a doporučení k výše uvedenému záměru, při jejichž splnění budou navržené práce provedeny v souladu s kulturně historickými hodnotami daného území. Z jeho závěrů převzal podmínku č. 1, neboť tato podmínka bezprostředně směřuje k ochraně památkově významných hodnot místa, zejména kořenového systému červenolistých buků a historického charakteru předprostoru budovy gymnázia. Podmínky č. 2, 3 a 4 správní orgán do výroku nepřevzal. Tyto požadavky nesměřují přímo k vymezení způsobu provedení povolených prací, ale k dalšímu zjišťování skutkového stavu, k doplnění projektové dokumentace a k novému posouzení záměru. Nicméně správní orgán tyto požadavky odborné organizace státní památkové péče uvedl v doporučení orgánu státní památkové péče.

Výkoný orgán státní památkové péče upozorňuje, že v souvislosti s danou akcí dojde k provádění zemních prací na pozemku nacházejícím se na území s možnými archeologickými nálezy. Ve smyslu ust. § 22 odst. 1 a 2 zákona č. 20/1987 Sb., jsou stavebníci povinni oznámit tento záměr již od doby přípravy stavby Archeologickému ústavu Akademie věd ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Informace o organizacích oprávněných provádět archeologický výzkum podá Archeologický ústav Akademie věd ČR, případně Národní památkový ústav, ÚOP středních Čech v Praze, Sabinova č. p. 373/5, 130 11 Praha 3 - Žižkov. Termín zahájení zemních prací musí být této organizaci písemně ohlášen s dostatečným předstihem, nejlépe 14 dní předem. Je možné využít také on-line formulář (<http://api.archeologickamapa.cz/oznameni/0/>), který naleznete na www.arup.cas.cz v sekci pro stavebníky.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb. V případě změny záměru je nutno vyžádat si nové rozhodnutí z hlediska státní památkové péče.

V rámci pravidelné dozorovací a kontrolní činnosti výkonného orgánu státní památkové péče bude provedeno místní šetření za účelem dodržení podmínek uvedených ve výrokové části tohoto rozhodnutí. V případě zjištění jejich nedodržení bude zahájeno správní řízení ve věci spáchání přestupku dle zákona o státní památkové péči.

Výkonný orgán státní památkové péče vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními. V průběhu řízení, až do doby vydání tohoto rozhodnutí, nebyly žádným účastníkem řízení uplatněny žádné námitky či připomínky.

Rozhodnutí nebylo vydáno od zahájení řízení do 30 dnů, ale v zákonné lhůtě dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 71 odst. 3, písm. a) nad uvedenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podle ust. § 81 odst. 1, § 83 a § 86 odst. 1 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, podáním učiněným u zdejšího správního orgánu MěÚ Poděbrady, Odboru výstavby a územního plánování, památková péče, Jiřího náměstí č. p. 20/I, 290 31 Poděbrady. Odvolání může podat účastník řízení. Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Řádně a včas podané odvolání má odkladný účinek. Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu (které věci se týká a co se navrhuje, kdo je činí - jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, právnické osoba uvedené svůj název nebo obchodní firmu, IČO a adresu sídla), musí být podáno s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Ing. Renata Brejlová
Referentka odboru výstavby a územního plánování
Památková péče

Obdrží:

1. Město Poděbrady, Jiřího náměstí 20/I, 290 31 Poděbrady, IDDS: 3qrbxg3
2. Městský úřad Poděbrady, Odbor správy městského majetku, Jiřího náměstí 20/I, 290 31 Poděbrady
3. Gymnázium Jiřího z Poděbrad, Poděbrady, Studentská 166/9, 290 01 Poděbrady, IDDS: dxsxdjc
4. Národní památkový ústav, ÚOP středních Čech v Praze, IDDS: 2cy8h6t